

१. तेहौं संस्करणको आइसिसी विश्वकप क्रिकेट कहिले र कहाँ सम्पन्न भयो ?

सन् २०२३ अक्टोबर ५ देखि नोभेम्बर १९, भारत

- आइसिसी एक दिवसीय क्रिकेटको उपाधि अस्ट्रेलियाले जितेको । भारतको अहमदावादस्थित नरेन्द्र मोदी स्टेडियममा भएको फाइनलमा घरेलु टोली भारतलाई ४३ ओभरमै ६ विकेटले पराजित गर्दै अस्ट्रेलियाले उपाधि जितेको ।
- अस्ट्रेलियालाई छैटौं पटक विश्वकपको उपाधि दिलाउन ट्राभिस हेडले शतकीय पाली खेलेका थिए । ४७ रनमा तीन विकेट गुमाएको अस्ट्रेलियाको पाली सम्हाल्ने क्रममा हेडले मार्नस लावुसेनसँग मिलेर १९२ रनको साभेदारी गरेका थिए । हेडले एक सय २० बलमा चार छक्का र १५ चौकाको मद्दतमा १३७ रन बनाएका थिए ।
- उपाधि विजेता अस्ट्रेलियाले ४० लाख एवं उपविजेता भारतले २० लाख अमेरिकी डलर पुरस्कार प्राप्त गरेका ।
- त्यस्तै, सेमिफाइनलमा स्थान बनाएका न्युजिल्यान्ड तथा दक्षिण अफ्रिकाले आठ/आठ लाख र लिग चरणबाट बाहिरिएका ६ टोलीले एक/एक लाख अमेरिकी डलर पुरस्कार प्राप्त गरेका ।
- विजेता : अस्ट्रेलिया (छैटौं पटक)
- उपविजेता : भारत
- सहभागी राष्ट्र : १०
- म्यान अफ द सिरीज : विराट कोहली (भारत)
- सर्वाधिक रन : विराट कोहली (भारत), ७६५ रन
- सर्वाधिक विकेट : मोहम्मद शमी (भारत), २४ विकेट
- सेमिफाइनलमा पुगेका राष्ट्र : अस्ट्रेलिया, भारत, न्युजिल्यान्ड र दक्षिण अफ्रिका

२. राष्ट्रिय कर दिवस कहिले मनाइन्छ ?

✍ मङ्सिर १

- विसं २०८० को नारा : स्वच्छ, पारदर्शी र प्रविधिमैत्री कर प्रशासन : सामाजिक न्याय, आर्थिक समृद्धि र सुशासन ।
- विसं २०८० असार मसान्तसम्म व्यावसायिक स्थायी लेखा नम्बर लिएका करदाता १८,७६,३०५ रहेका ।
- विसं २०८० असार मसान्तसम्म व्यक्तिगत स्थायी लेखा नम्बरतर्फ कुल करदाता ३६,४९,६१४ रहेका ।
- २०८० असार मसान्तसम्म व्यावसायिक र व्यक्तिगत स्थायी लेखा नम्बर लिने करदाता ५५,२५,९१९ रहेका ।
- आन्तरिक राजस्व विभागले नेपालमा आन्तरिक रूपमा परिचालन हुने प्रमुख करहरू आयकर, मूल्य अभिवृद्धि कर र अन्तःशुल्कलगायतका कर प्रशासन गर्दै आएको ।

३. मुस्ताङको कोरला नाका व्यावसायिक रूपमा पुनः सञ्चालनमा कहिले आएको हो ? *Govinda Giri*

✍ विसं २०८० कात्तिक २७

- २०७६ सालदेखि बन्द रहेको सो नाका हाललाई माथिल्लो मुस्ताङका दुई गाउँपालिकाका लागि खुला गरिएको ।
- नाका सञ्चालन भएसँगै व्यावसायिक कारोबार हुन थालेपछि स्थानीयका लागि दैनिक उपभोग्य वस्तु, लत्ताकपडा र निर्माण सामग्री प्राप्तिमा सहजता भएको । साथै यताबाट पस्मिना, जडीबुटी, कृषि उत्पादन एवं यासागुम्बाको निर्यात गरिने छ ।

४. विश्व शौचालय दिवस कहिले मनाइन्छ ?

नोभेम्बर १९

- सन् २०२३ को नारा : परिवर्तनको गति बढाउँदै
- संयुक्त राष्ट्र सङ्घद्वारा सन् २०१३ देखि नोभेम्बर १९ लाई विश्व शौचालय दिवसका रूपमा मनाउन थालिएको।
- राष्ट्र सङ्घले सन् २०३० सम्म दिगो विकासका लक्ष्य हासिल गर्ने कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयनमा ल्याई रहेको। दिगो विकासको छैटौँ लक्ष्यमा स्वच्छ खानेपानी र सरसफाइको विषय रहेको।
- राष्ट्र सङ्घका अनुसार विश्वका साढे तीन अर्ब व्यक्ति अभै पनि सुरक्षित शौचालयको सुविधाबाट वञ्चित रहेका। त्यसमध्ये ४१ करोड ९० लाख व्यक्ति अभै पनि खुला स्थानमा दिसा पिसाब गर्ने।
- नेपालमा सन् २०११ देखि हरेक जिल्लालाई खुला दिसामुक्त घोषणा गर्न थालिएको थियो।
- पहिलो खुला दिसामुक्त घोषित जिल्ला : कास्की।
- विसं २०७६ असोज १९ गते नेपाल खुला दिसामुक्त राष्ट्र घोषणा भएको।
- दक्षिण एसियाकै पहिलो खुला दिसामुक्त राष्ट्र बनेर नेपालले शौचालय निर्माणमा महत्त्वपूर्ण उपपलब्धि हासिल गरेको भए तापनि पूर्ण सरसफाइको लक्ष्य हासिल गर्ने विषयमा अभै धेरै कार्य गर्न बाँकी रहेको।

५. भारतको मुसाफिर मिडिया हबद्वारा प्रदान गरिएको उत्कृष्ट राष्ट्रिय ध्वजाजहक सम्मानबाट सम्मानित नेपाली वायुसेवा कम्पनी कुन हो ?

नेपाल वायुसेवा निगम (नेपाल एयरलायन्स)

६. मिस युनिभर्स-२०२३ को उपाधि जित्ने सुन्दरी को हुन ?

✍ सेनिस पलासियोस (निकारागुवा)

- मिस युनिभर्सको ७२ औं संस्करणको उपाधि मिस निकारागुवा पलासियोसले जितेकी ।
- प्रतियोगितामा एन्टोनिया पोर्सिल्ड (थाइल्यान्ड) फस्ट रनरअप तथा मोराया विल्सन (अस्ट्रेलिया) सेकेन्ड रनरअप भएका ।

७. विश्व प्रतिजैविक प्रतिरोध सचेतना सप्ताह कहिले मनाउने गरिन्छ ?

Govinda Giri

✍ नोभेम्बर १८-२४

सन् २०२३ को नारा : सबै क्षेत्र जुटाउँ, प्रतिजैविक प्रतिरोध रोकथाम गरौं (प्रिभेन्टिङ एन्टिमाइक्रोबियल रेसिस्टेन्स टुगेदर)

८. नेपालमा सार्वजनिक संस्थानलाई कति क्षेत्रमा वर्गीकरण गरिएको छ ?

- ६

१. औद्योगिक क्षेत्र
२. जनोपयोगी क्षेत्र
३. व्यापारिक क्षेत्र
४. वित्तीय क्षेत्र
५. सामाजिक क्षेत्र
६. सेवा क्षेत्र

८. नेपालमा सार्वजनिक संस्थानलाई कति क्षेत्रमा वर्गीकरण गरिएको छ ?

- ६

१. औद्योगिक क्षेत्र
२. जनोपयोगी क्षेत्र
३. व्यापारिक क्षेत्र
४. वित्तीय क्षेत्र
५. सामाजिक क्षेत्र
६. सेवा क्षेत्र

९. विसं २०८० कात्तिक २० देखि २८ सम्म चीनको राजधानी बेइजिङमा भएको २७ औँ अन्तर्राष्ट्रिय खगोल ओलम्पियाडमा नेपालले कुन पदक प्राप्त गर्‍यो ?

✍ कास्य पदक *Govinda Giri*

- प्रतियोगितामा दृशान्तकुमार महर्जनले नेपालका लागि कास्य पदक दिलाएका ।
- नेपालले यसअघि सन् २०१९ मा ओलम्पियाडमा कास्यपदक जितेको थियो ।
- नेपाल एस्ट्रोनिमिकल सोसाइटी सन् २०१८ देखि ओलम्पियाडमा सहभागी हुँदै आएको ।

१०. नेपालमा क्रिकेट खेलको सुरुवात गर्ने व्यक्तिका रूपमा कसलाई चिनिन्छ ?

☒ मदनशमशेर जबरा

११. बुद्ध जन्मस्थल लुम्बिनीको नगरपन्थीका रूपमा घोषणा गरिएको पन्थी कुन हो ?

☒ सारस (विसं २०७५ मङ्सिर १०)

१२. प्रथम महिला बालोन 'डि ओर' अवार्ड प्राप्त गर्ने खेलाडी को हुन् ?

☒ एडा हेग वर्ग (नर्वे)

१३. नेपालमा सर्वप्रथम स्मार्ट लाइटको प्रयोग गर्ने महानगरपालिका कुन हो ?

☒ ललितपुर महानगरपालिका

१४. माइक्रोवियल इकोलोजीको तीनदिने दक्षिण एसियाली सम्मेलन कहिले र कहाँ सम्पन्न भएको हो ?

✍ विसं २०८० कात्तिक १५-१७, नेपाल

- काभ्रेको धुलिखेलमा सम्पन्न सो सम्मेलनलाई त्रिभुवन विश्व विद्यालय र माइक्रोवियल इकोलोजी नेटवर्क नेपालद्वारा आयोजना गरिएको ।
- सम्मेलनमा दक्षिण एसियाका सूक्ष्म जीव विज्ञान र जैविक प्रविधि विज्ञानका वैज्ञानिक, अन्वेषक तथा शिक्षाविद् एवं मित्रराष्ट्र चीन, बेलायत, अस्ट्रिया, फ्रान्स लगायत देशका गरी २१० जना प्राध्यापक, वैज्ञानिक तथा विद्यार्थीको सहभागिता रहेको ।
- सम्मेलनमार्फत् विश्वव्यापी तापमानकारक रसायन (ग्लोबल वार्मिङ ग्यास) उत्पादन न्यूनीकरण गर्न सूक्ष्मजीवको भूमिका अध्ययन तथा प्रयोग गर्न प्रोत्साहन गरिएको । यस्तै, दक्षिण एसिया क्षेत्रमा वातावरणीय माइक्रोवायोम र माइक्रोवायोटाको निर्धारण गर्ने सूक्ष्म जीवसमूहको र तीनका इन्जाइमको उपयोगिताको उच्च सम्भावनामा काम गर्नेलगायतको निष्कर्ष सम्मेलनको रहेको ।

१५. सरकारी माइन्युट र दस्तावेजमा नेपाल संवत् अनिवार्य रूपमा उल्लेख गर्ने निर्णय कहिले गरियो ?

Govinda Giri

✍ विसं २०८० कात्तिक २७

- यसअघि विसं २०६५ कात्तिक ८ मा नेपाल संवत्लाई राष्ट्रिय संवत्को मान्यता प्रदान गरिएको ।
- नेपाल संवत्का प्रवर्तक शङ्खधर शाख्वा हुन् । शाख्वालाई विसं २०५६ मङ्सिर २ मा राष्ट्रिय विभूति घोषणा गरिएको ।
- नेपाल संवत्को सुरुवात विसं १३६ मा भएको ।

१६. एसियन-ओसियन कम्प्युटिङ इन्डस्ट्रिज अर्गनाइजेसन (एओसिओ) द्वारा प्रदान गरिएको डिजिटल ट्रान्सफर्मेसन अवार्ड प्राप्त गर्ने नेपाली इन्टरनेट सेवा प्रदायक कम्पनी कुन हो ?

✍ वल्ड लिङ्क

- वल्ड लिङ्क यसअघि सन् २०१८ मा एओसिओको इन्टरनेसनल आउट स्ट्यान्डिङ युजर अर्गनाइजेसन अवार्डबाट समेत सम्मानित भएको ।
- एओसिओमा न्युजिल्यान्ड, जापान, अस्ट्रेलिया, भारत, सिङ्गापुर, चीन, नेपाललगायत २४ देशका सूचना प्रविधि क्षेत्रका सङ्घ संस्था सदस्यका रूपमा रहेका ।
- यो अवार्ड हरेक वर्ष प्रत्येक सदस्य मुलुकको सेवा प्रदायकलाई प्रदान गरिँदै आएको ।

१७. सरकारले वैदेशिक रोजगारीमा जाने कामदारको सहजताका लागि प्रत्येक प्रदेशबाट श्रम स्वीकृति दिने कार्यको सुरुवात कहिले गरेको हो ?

✍ विसं २०७५ पुस १५

१८. १५ औँ आवधिक योजना अनुसार नेपालको प्रतिव्यक्ति कुल राष्ट्रिय आय कति पुऱ्याउने लक्ष्य रहेको छ ?

✍ १५९५ डलर

१९. ग्लोबल पोजिसनिङ सिस्टम (जीपीएस) को सुरुवात कुन देशबाट भएको हो ?

✍ अमेरिका

- यो प्रविधि पहिलोपल्ट सन् १९७३ मा अमेरिकी रक्षा विभागमा प्रयोगमा ल्याइएको । पूर्ण क्षमताका साथ यो प्रविधि सन् १९९५ देखि प्रयोगमा आएको ।
- आकाशबाट लिइएको चित्रबाट सम्बन्धित ठाउँको बारेमा जानकारी लिन सकिने यो प्रविधिको विकासमा बाडफोर्ड पार्किन्सन, रोजर एल एस्टोन र इमान ए गेटिङको योगदान रहेको ।
- यो स्पेस-बेस्ड स्याटेलाइट नेभिगेसन सिस्टम हो ।

२०. सन् २०३० सम्ममा विश्वव्यापी तापक्रमलाई कति डिग्रीमा सीमित राख्ने लक्ष्य लिइएको छ ?

✍ २ डिग्री सेल्सियस

२१. नेपालको राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोषलाई 'प्रत्यक्ष पहुँच एकाइ' का रूपमा मान्यता दिने संस्था कुन हो ?

✍ हरित जलवायु कोष (GCF)

२२. सरकारद्वारा टिकटक एप माथि प्रतिबन्ध कहिले लगाइएको हो ?

✍ विसं २०८० कात्तिक २९

- टिकटकका कारण समाजमा विकृति, विसङ्गति बढ्दै जान थालेको साथै उछुङ्खलताले स्थान पाएको भन्दै सरकारले सो निर्णय गरेको बताइएको ।
- = भिडियो सेयरिङ एप्लिकेसन टिकटक चिनियाँ कम्पनी बाइटडान्सको स्वामित्वमा रहेको ।

Govinda Giri